

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ซึ่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด และข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ โดยผู้ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ มีประชากรจำนวน 35 โรงเรียน ผู้วิจัยใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

4.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง

ผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูสายผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น จำนวน 35 โรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
		n= 315	
1. เพศ			
	ชาย	221	70.15
	หญิง	94	29.85
2. อายุ			
	20-30 ปี	3	0.95
	21-40 ปี	36	11.43
	41-50 ปี	247	78.41
	51-60 ปี	14	4.45
	มากกว่า 60 ปี	15	4.76
3. ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	161	51.11
	มัธยมศึกษา	21	6.67
	อนุปริญญา	16	5.08
	ปริญญาตรี	112	35.55
	สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.59
4. อาชีพ			
	ข้าราชการ	105	33.33
	ค้าขาย	42	13.34
	นักธุรกิจ	-	-
	เกษตรกร	156	49.52
	อื่น ๆ ไม่ระบุ รับจ้างทั่วไป	12	3.81

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ที่	สถานภาพ	จำนวน n= 315	ร้อยละ
5.	ตำแหน่งหน้าที่		
	ผู้บริหารโรงเรียน	35	11.11
	ข้าราชการครูสายผู้สอน	70	22.22
	ผู้ปกครองนักเรียน	210	66.67

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 70.15 มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 78.41 มีวุฒิทางการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 51.11 มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 49.52 มีตำแหน่งหน้าที่ผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 66.67

4.1.2 สภาพการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง

จากผลการศึกษาสภาพการณ์มีส่วนร่วมโดยตรง ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในภาพรวม

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	งานวิชาการ	3.08	0.43	ปานกลาง
2.	งานกิจการนักเรียน	3.41	0.47	ปานกลาง
3.	งานบุคลากร	2.68	0.45	ปานกลาง
4.	งานธุรการ การเงิน และพัสดุ	2.88	0.35	ปานกลาง
5.	งานอาคารสถานที่	3.07	0.51	ปานกลาง
6.	งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.07	0.45	ปานกลาง
รวม		3.03	0.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานอาคารสถานที่ งานวิชาการ งานธุรการ การเงิน และพัสดุ งานบุคลากร

4.1.3 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงด้านงานวิชาการ

จากผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานวิชาการปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนอง จันทน์ขอนแก่น ด้านงานวิชาการ

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียน	2.84	0.64	ปานกลาง
2.	จัดหาหนังสือเรียนให้แก่นักเรียน	3.24	0.28	ปานกลาง
3.	ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.64	0.25	มาก
4.	ช่วยแรงค์ในการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน	3.42	0.26	ปานกลาง
5.	เป็นวิทยากรท้องถิ่นช่วยงานวิชาการโรงเรียน	2.75	0.45	ปานกลาง
6.	ร่วมพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่น	2.69	0.54	ปานกลาง
7.	แรงค์การศึกษาต่อของนักเรียนในชุมชน	3.14	0.56	ปานกลาง
8.	ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการแก้ไขข้อหาที่เกี่ยวกับการ เรียนการสอน	3.18	0.45	ปานกลาง
9.	เยี่ยมชมห้องเรียน	2.97	0.35	ปานกลาง
10.	มีส่วนร่วมจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอแก่คณะครู, นักเรียน	2.83	0.80	ปานกลาง
11.	พัฒนากิจกรรมและเนื้อหาจากหลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดให้ สอดคล้อง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชนสังคมและโลก ปัจจุบัน	3.06	0.26	ปานกลาง
12.	จัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพจริงของนักเรียน โดยเน้นการสะสมผลงาน การตรวจผลงาน	3.27	0.34	ปานกลาง
รวม		3.08	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานวิชาการมีสถานการณ์มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" จำนวน 1 ข้อ คือ ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียน จัดขึ้นมีสถานการณ์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" 11 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ช่วยระดมทุนในการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน (2) จัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพจริงของนักเรียน โดยเน้นการสะสมผลงาน การตรวจผลงาน (3) จัดหาหนังสือเรียนให้แก่นักเรียน (4) ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอน (5) คุ้มครองการศึกษาต่อของนักเรียนในชุมชน (6) พัฒนากิจกรรมและเนื้อหาจากหลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชนสังคมและโลกปัจจุบัน (7) เยี่ยมชมห้องเรียน (8) จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียน (9) มีส่วนร่วมจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อคณะครูนักเรียน (10) เป็นวิทยากรท้องถิ่นช่วยงานวิชาการโรงเรียน และ (11) ร่วมพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานวิชาการ ปรากฏผลดังนี้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานด้านวิชาการ คือ ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น ช่วยเหลือในการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนตามลำดับ

4.1.4 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ด้านงานวิชาการนักเรียน

จากผลการศึกษาสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานวิชาการนักเรียน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานกิจการนักเรียน

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ปกป้องดูแลนักเรียนให้พ้นจากภัยสารเสพติดหรือภัยสังคมด้วยวิธีป้องกันที่เหมาะสม	3.82	0.33	มาก
2.	กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ ใฝ่รู้ กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้	3.56	0.32	มาก
3.	ร่วมรณรงค์หาทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน	3.21	0.25	ปานกลาง
4.	ร่วมรณรงค์การเข้ารับศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3.44	0.62	ปานกลาง
5.	ร่วมรณรงค์ ส่งเสริม ช่วยเหลือเด็กนักเรียนด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษา	3.32	0.51	ปานกลาง
6.	ช่วยเหลือเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันของนักเรียน	3.31	0.36	ปานกลาง
7.	ช่วยเหลือเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน เช่น กิจกรรม ประเพณี คนตรี กีฬา	3.62	0.54	มาก
8.	ส่งเสริม ปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม วินัย จิตสำนึกด้านประชาธิปไตย และการอนุรักษ์	3.43	0.66	ปานกลาง
9.	จัดปัจจัยพื้นฐานให้แก่เด็กนักเรียน เช่น อาหาร เครื่องเขียน แบบเรียน เสื้อผ้า เพื่อชดเชยอุปสรรคในการเรียน	3.30	0.57	ปานกลาง
10.	เป็นผู้ให้กำลังใจให้แก่เด็กนักเรียน รู้จักตั้งเป้าหมายของชีวิตและวิเคราะห์ตัวเอง สนองความสนใจของตนเองได้ถูกต้อง	3.46	0.45	ปานกลาง
11.	ร่วมจัดงานแสดงผลงานของเด็กนักเรียน	3.17	0.78	ปานกลาง
12.	ร่วมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.50	0.39	ปานกลาง
13.	ร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.27	0.43	ปานกลาง
รวม		3.41	0.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ในการจัดการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านกิจการนักเรียน มีสถานการณ์มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" จำนวน 3 ข้อ คือ (1) ปกป้องดูแลนักเรียนให้พ้นจากสารเสพติด หรือภัยสังคมด้วยวิธีป้องกันที่เหมาะสม (2) ช่วยเหลือเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน เช่น กิจกรรมประเพณี ดนตรี กีฬา (3) กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ ใฝ่รู้ กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ มีสถานการณ์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" 10 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ (1) ร่วมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดที่โรงเรียนจัดขึ้น (2) เป็นผู้ให้กำลังใจให้แก่นักเรียน รู้จักตั้งเป้าหมายของชีวิตและวิเคราะห์ตัวเอง สนองความสนใจของตนเองได้ถูกต้อง (3) ร่วมชมรงค์ การเข้าวัดศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (4) ส่งเสริม ปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม วินัย จิตสำนึกด้านประชาธิปไตย (5) ร่วมชมรงค์ ส่งเสริม ช่วยเหลือเด็กนักเรียนด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษา (6) ช่วยเหลือเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันของนักเรียน (7) จัดปัจจัยพื้นฐาน ให้แก่นักเรียน เช่น อาหาร เครื่องเขียน แบบเรียน เสื้อผ้า เพื่อขจัดอุปสรรคในการเรียน (8) ร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (9) ร่วมชมรงค์หาทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน (10) ร่วมจัดหางานแสดงผลงานของเด็กนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลดังนี้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียน คือ ให้ความรู้ และ ปกป้อง ดูแลนักเรียนให้พ้นจากภัยเสพติดหรือภัยสังคมด้วยวิธีการที่เหมาะสมร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เช่น ร่วมงานวันเด็ก วันแม่ วันปีใหม่ กีฬา ดนตรี ประเพณีต่าง ๆ ร่วมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ ใฝ่รู้ กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ตามลำดับ

4.1.5 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงด้านงานบุคลากร

จากผลการศึกษาสถานการณ์มีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคลากรปรากฏผลการ วิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมราฐ จังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคลากร

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	มีส่วนร่วมกำหนดและวางแผนเกี่ยวกับงานบริหารบุคคลของโรงเรียน	2.90	0.55	ปานกลาง
2.	เป็นกรรมการให้ข้อเสนอแนะในการคัดเลือกและสรรหาบุคลากร	2.76	0.22	ปานกลาง
3.	เป็นกรรมการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรในโรงเรียน	2.67	0.36	ปานกลาง
4.	ช่วยรายงานความประพฤติของครูให้โรงเรียนทราบเป็นครั้งคราว	2.55	0.25	ปานกลาง
5.	มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน	2.58	0.65	ปานกลาง
6.	มีส่วนพิจารณาครูดีเด่นประจำปีการศึกษา	2.45	0.45	น้อย
7.	เป็นกรรมการร่วมในการพิจารณาส่งบุคลากรไปศึกษาอบรมหรือดูงาน	2.59	0.58	ปานกลาง
8.	ร่วมค้นหาผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่น เข้ามาร่วมการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น	2.95	0.56	ปานกลาง
รวม		2.68	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคลากร มีสถานการณ์มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี สถานการณ์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" 7 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ร่วมกันหาผู้มีความรู้ ความสามารถในท้องถิ่นเข้ามาร่วมการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น (2) มีส่วนร่วมกำหนดและวางแผนเกี่ยวกับงาน บริหารบุคคลของโรงเรียน (3) เป็นกรรมการให้ข้อเสนอแนะในการคัดเลือกและสรรหาบุคลากร (4) เป็นกรรมการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน (5) เป็น กรรมการร่วมในการพิจารณาส่งบุคลากรไปศึกษาอบรมหรือดูงาน (6) มีส่วนร่วมในการประเมิน ผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน (7) ช่วยรายงานความประพฤติของครูให้ โรงเรียนทราบเป็นครั้งคราว มีสถานการณ์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "น้อย" 1 ข้อ คือ มีส่วนพิจารณา ครูดีเด่นประจำปีการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ในการ จัดการศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้าน งานบุคลากรประเมินผลดังนี้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานด้านบุคลากรในลักษณะ ช่วยรายงานความประพฤติของครูให้โรงเรียนทราบเป็นครั้งคราว ร่วมกันหาผู้มีความรู้ ความ สามารถในท้องถิ่นเข้ามาร่วมการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ในท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับบุคลากร ชุมชน มีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง น้อยในทุกด้าน

4.1.6 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงด้านงานธุรการ การเงิน พัสดุ

จากผลการศึกษาสถานการณ์มีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานธุรการ การเงิน พัสดุ ปราบปรามผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานธุรการ การเงิน หนี้

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ร่วมบริจาควัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน ที่สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน	3.51	0.56	มาก
2.	จัดหาแหล่งทุนสนับสนุนงบประมาณของโรงเรียน	2.80	0.54	ปานกลาง
3.	เสนอแนะแนวทางการใช้เงินของโรงเรียนให้บังเกิดผลคุ้มค่า	2.77	0.25	ปานกลาง
4.	แสวงหาเงิน วัสดุ อุปกรณ์ มาช่วยพัฒนากิจการของโรงเรียน	2.83	0.26	ปานกลาง
5.	เสนอปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์	2.72	0.25	ปานกลาง
6.	รับทราบผลการจัดซื้อจัดจ้างและใช้ข้อเสนอนะ	2.65	0.24	ปานกลาง
รวม		2.88	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านงานธุรการ การเงิน หนี้ มีสภาพการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" จำนวน 1 ข้อ คือ (1) ร่วมบริจาควัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน ที่สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน มีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" จำนวน 6 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) แสวงหาเงิน วัสดุ อุปกรณ์ มาช่วยพัฒนากิจการของโรงเรียน (2) จัดหาแหล่งทุนสนับสนุนงบประมาณของโรงเรียน (3) เสนอแนะแนวทางการใช้เงินของโรงเรียนให้บังเกิดผลคุ้มค่า (4) เสนอปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ (5) รับทราบผลการจัดซื้อ จัดจ้าง และใช้ข้อเสนอนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้าน

งานธุรการ การเงิน วัสดุ ปรากฏผลดังนี้ ชุมชนมีส่วนร่วมบริจาควัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน ที่สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียน แสวงหาเงิน วัสดุ อุปกรณ์ มาช่วยพัฒนาวิชาการของโรงเรียน ตามลำดับ

4.1.7 สภาพการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ด้านงานอาคารสถานที่

จากผลการศึกษาสภาพการณ์มีส่วนร่วมโดยตรง ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบะห์ จังหวัดขอนแก่น ด้านงานอาคารสถานที่ ปรากฏผล การวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบะห์ จังหวัดขอนแก่น ด้านงานอาคารสถานที่

ที่	สภาพการณ์มีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เป็นกรรมการบริหารอาคารสถานที่	2.75	0.54	ปานกลาง
2.	จัดหาทุนและวัสดุสำหรับก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ	2.64	0.63	ปานกลาง
3.	ติดตามประเมินผล การดำเนินงานอาคารสถานที่	2.67	0.64	ปานกลาง
4.	ดูแลการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.21	0.56	ปานกลาง
5.	ร่วมใช้อาคารสถานที่ประกอบพิธีกรรม กิจกรรมต่าง ๆ	3.93	0.36	มาก
6.	ร่วมรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่	3.31	0.54	ปานกลาง
7.	มีส่วนร่วมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ เช่น ตกแต่งให้สวยงาม ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด	2.96	0.25	ปานกลาง
8.	จัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียนให้สวยงามสะอาดร่มรื่น เย็นต่อ การเรียน	3.10	0.58	ปานกลาง
รวม		3.07	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น ด้านงานอาคารสถานที่ มีสถานการณ์มีส่วนร่วมโดยภาพรวม อยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสถานการณ์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" 1 ข้อคือ ร่วมใช้อาคารสถานที่ประกอบพิธีกรรม กิจกรรมต่าง ๆ มีสถานการณ์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ร่วมรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ (2) ดูแลการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด (3) จัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียนให้สวยงาม และสะอาดร่มรื่น เอื้อต่อการเรียน (4) มีส่วนร่วมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ เช่น ตกแต่งให้สวยงามซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด (5) เป็นกรรมการบริหารอาคารสถานที่ (6) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่ (7) จัดหาทุนและวัสดุสำหรับก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น ด้านงานอาคารสถานที่ ปรากฏผลดังนี้ ชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมใช้อาคารสถานที่ประกอบพิธีกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ดูแลการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามลำดับ

4.1.8 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากผลการศึกษาสถานการณ์มีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ที่	สถานการณ์มีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	กำหนดแนวทางให้บริการแก่ชุมชน	3.01	0.25	ปานกลาง
2.	ให้บริการด้านอาคารสถานที่ บริการความรู้ บริการบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อำนวยความสะดวกในการติดต่องาน	3.04	0.36	ปานกลาง
3.	ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน	3.18	0.58	ปานกลาง
4.	พัฒนาโรงเรียนโดยเข้ามาช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์	3.14	0.54	ปานกลาง
5.	ติดต่อประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ	2.99	0.32	ปานกลาง
6.	ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมร่วมชุมชนทางด้าน ศาสนา	3.33	0.65	ปานกลาง
7.	ประเมินผลความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นระยะ ตามกำหนด	2.98	0.54	ปานกลาง
8.	วางแผนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ เพื่อสนับสนุน กิจกรรมของโรงเรียน	2.91	0.32	ปานกลาง
9.	เผยแพร่ข่าวสาร ผลงานและชื่อเสียงของโรงเรียน	3.13	0.25	ปานกลาง
10.	ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทและการให้บริการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.06	0.74	ปานกลาง
รวม		3.07	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีสถานการณ์มีส่วนร่วมในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสถานการณ์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมร่วมชุมชนทางด้านศาสนา (2) ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน (3) พัฒนาโรงเรียนโดยเข้ามาช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ (4) เผยแพร่ข่าวสาร ผลงานและชื่อเสียงของโรงเรียน (5) ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับบทบาท และการให้บริการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน (6) ให้บริการด้านอาคารสถานที่ บริการความรู้ บริการบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อันจะความสะดวกในการติดต่องาน (7) กำหนดแนวทางให้บริการชุมชน (8) ติดต่อประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ (9) ประเมินผลความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นระยะตามกำหนด (10) วางแผนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปรากฏผลดังนี้ ชุมชนมีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน กิจกรรมร่วมชุมชนทางด้านศาสนา ร่วมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน พัฒนาโรงเรียนโดยเข้ามาช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ ตามลำดับ

4.1.9 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง

จากผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

ที่	ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้นำศักยภาพของคนในชุมชนมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.01	0.25	ปานกลาง
2.	ชุมชนยังไม่ได้ร่วมมือกันในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง	3.14	0.32	ปานกลาง
3.	ชุมชนเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นของโรงเรียนเท่านั้น	3.31	0.14	ปานกลาง
4.	ชุมชนยังไม่รู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน	3.06	0.22	ปานกลาง
5.	โรงเรียนทำตัวแปลกแยกจากชุมชน	1.59	0.27	ปานกลาง
6.	ผู้นำชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา	2.62	0.14	ปานกลาง
7.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความขัดแย้งกับชุมชน	2.66	0.32	ปานกลาง
8.	ชุมชนมีสภาพเศรษฐกิจไม่ดี ยากจน	3.19	0.12	ปานกลาง
9.	ชุมชนมองความไว้วางใจให้กับโรงเรียนแล้ว	2.97	0.42	ปานกลาง
10.	ชุมชนไม่ได้รับการบริการจากโรงเรียน	2.58	0.27	ปานกลาง
11.	ชุมชนไม่สนับสนุนหรือช่วยเหลือโรงเรียน	2.60	0.29	ปานกลาง
12.	ชุมชนไม่เคยได้รับข่าวสาร/ข้อมูลจากโรงเรียน	2.49	0.24	ปานกลาง
13.	ชุมชนไม่เคยได้ร่วมวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.68	0.24	ปานกลาง
14.	ชุมชนไม่ได้รับข้อมูลแจ้งใจการขยายองค์ชุมชนจากโรงเรียน	2.66	0.26	ปานกลาง
15.	โรงเรียนไม่เปิดโอกาสหรือประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบว่าการเข้ามีส่วนร่วมอย่างไร	2.77	0.25	ปานกลาง
16.	บุคลากรในโรงเรียนขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน	2.64	0.26	ปานกลาง
17.	ขาดงบประมาณสนับสนุนในการให้บริการชุมชน	3.30	0.24	ปานกลาง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนอง จังหวัดขอนแก่น (ต่อ)

ที่	ปัญหาการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหา		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
18.	ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานและให้บริการชุมชนโดยเฉพาะ	3.05	0.23	ปานกลาง
19.	ขาดการรู้จัก ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบและใช้บริการ	2.75	0.25	ปานกลาง
20.	โรงเรียนให้บริการไม่ทั่วถึงและต่อเนื่อง	2.65	0.22	ปานกลาง
21.	กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนที่จัดขึ้นไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน	2.31	0.21	ปานกลาง
22.	ความร่วมมือพัฒนาชุมชนเป็นความร่วมมือระยะสั้นมากกว่าระยะยาว	2.68	0.11	ปานกลาง
23.	โรงเรียนไม่ประชาสัมพันธ์ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ	2.51	0.61	ปานกลาง
24.	ชุมชนไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการที่ตรงกับความต้องการของทางโรงเรียน	2.78	0.14	ปานกลาง
25.	ชุมชนสนับสนุนด้านบริการ เช่น ยานพาหนะ แรงงานได้น้อย เพราะภาระกิจการประกอบอาชีพ	2.74	0.25	ปานกลาง
26.	โรงเรียนขาดการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ของกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	2.30	0.32	ปานกลาง
27.	โรงเรียนไม่มีแผนการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ขาดการนำผลการประเมินเผยแพร่ให้ชุมชนทราบ	2.71	0.32	ปานกลาง
รวม		2.76	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมระดับปัญหาอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับปัญหาระดับ "ปานกลาง" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ (1) ชุมชนเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นของโรงเรียนเท่านั้น (2) ขาดงบประมาณสนับสนุนในการให้บริการชุมชน (3) ชุมชนมีสภาพเศรษฐกิจไม่ดียากจน (4) ชุมชนยังไม่ได้ร่วมมือกันในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง (5) ชุมชนยังไม่รู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน (6) ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานและให้บริการชุมชนโดยเฉพาะ (7) โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้นำศักยภาพของคณาจารย์ในชุมชนมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน (8) ชุมชนมอบความไว้วางใจให้กับโรงเรียนแล้ว (9) ชุมชนไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการที่ตรงกับความต้องการของทางโรงเรียน (10) โรงเรียนไม่เปิดโอกาสหรือประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบว่า การเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร (11) ขาดการมุ่งใจประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบและใช้บริการ (12) ชุมชนสนับสนุนด้านบริการ เช่น หาดิน แรงงาน ได้น้อย เพราะภารกิจการประกอบอาชีพ (13) โรงเรียนไม่มีแผนการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ขาดการนำผลการประเมินเผยแพร่ให้ชุมชนทราบ (14) ความร่วมมือพัฒนาชุมชนเป็นความร่วมมือระยะสั้นมากกว่าระยะยาว (15) ชุมชนไม่เคยได้ร่วมวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียน (16) ชุมชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโรงเรียน (17) ผู้บริหารโรงเรียนมีความขัดแย้งกับชุมชน (18) โรงเรียนให้บริการไม่ทั่วถึงและต่อเนื่อง (19) บุคลากรในโรงเรียนขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน (20) ผู้นำชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษา (21) ชุมชนไม่สนับสนุนหรือช่วยเหลือโรงเรียน (22) โรงเรียนหาตัวแปลกแยกจากชุมชน (23) ชุมชนไม่ได้รับการบริการจากโรงเรียน (24) โรงเรียนไม่ประชาสัมพันธ์ ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ (25) ชุมชนไม่เคยได้รับข่าวสาร/ข้อมูลจากโรงเรียน (26) กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนที่จัดขึ้นไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน (27) โรงเรียนขาดการชี้แจงรายละเอียด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลดังนี้ ชุมชนเข้าใจว่า การจัดการศึกษาเป็นของโรงเรียนเท่านั้น โรงเรียนไม่เปิดโอกาสหรือประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบว่าควรเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร ชุมชนไม่เคยมี

ส่วนร่วมวางแผนจัดการศึกษากับโรงเรียน กลุ่มที่มีสภาพเศรษฐกิจไม่ดี ยากจน กลุ่มที่ไม่มี
ความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ตามลำดับ

4.1.10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของกลุ่มชนโดยตรง

จากผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของกลุ่มชนโดยตรงในการจัด
การศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
การมีส่วนร่วมของกลุ่มชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ควรจัดประชุมอบรมหรือให้ความรู้ความเข้าใจให้ชุมชน ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงการกิจ ความต้องการในการพัฒนาโรงเรียน	3.70	0.24	มาก
2.	ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องชุมชน ผู้ปกครองทราบความก้าวหน้า ในการพัฒนาโรงเรียน	3.71	0.25	มาก
3.	โรงเรียนควรชี้แจงนโยบาย แผนงาน โครงการจัดการศึกษา ให้ชุมชนทราบสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.63	0.36	มาก
4.	บุคลากรในโรงเรียนควรติดต่อและประสานงานกับชุมชน สม่ำเสมอทั่วถึง บริสุทธิใจ ต่อเนื่อง	3.95	0.25	มาก
5.	บุคลากรในโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	4.00	0.36	มาก
6.	บุคลากรในโรงเรียนควรขอความร่วมมือในการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาจากชุมชนโดยตรง	3.74	0.24	มาก

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
7.	ชุมชนต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญจำเป็นที่จะต้องร่วมกัน พัฒนาการศึกษาในชุมชนให้เจริญก้าวหน้า	3.86	0.32	มาก
8.	ชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์เพื่อหาจุดพัฒนาการ ศึกษาร่วมกับคณะครูในโรงเรียนโดยร่วมแสดงความคิดเห็นและ ร่วมแก้ไข้ปัญหา	3.72	0.25	มาก
9.	ชุมชนควรร่วมตรวจสอบผลการพัฒนาโรงเรียน การจัดการศึกษา ของโรงเรียนหาพบปัญหาที่ร่วมแก้ไข้หาอุปสรรค	3.67	0.25	มาก
10.	ชุมชนควรร่วมรับรู้ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน ภูมิเ้าการพัฒนาที่ พัฒนาที่ประสบผลสำเร็จ	3.98	0.25	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยตรง
ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัด
ขอนแก่น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับ "มาก" เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) บุคลากรในโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน (2) ชุมชน
ควรร่วมรับรู้ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน ภูมิเ้าการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จ (3) บุคลากร
ในโรงเรียนควรติดต่อและประสานงานกับชุมชนสม่ำเสมอทั้ง บริสุทธิธั้ใจ ต่อเนื่อง (4) ชุมชน
ต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญจำเป็นที่จะต้องร่วมกันพัฒนาการศึกษาในชุมชนให้เจริญก้าวหน้า
(5) บุคลากรในโรงเรียนควรขอความร่วมมือในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาจากชุมชน
โดยตรง (6) ชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์เพื่อหาจุดพัฒนาการศึกษาร่วมกับคณะครู

ในโรงเรียนโดยร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมแก้ปัญหา (7) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง
ชุมชน ผู้ปกครอง ทราบความก้าวหน้าในการพัฒนาโรงเรียน (8) การจัดประชุมอบรมหรือให้
ความรู้ความเข้าใจให้ชุมชนผู้เกี่ยวข้องทราบถึงภารกิจความต้องการในการพัฒนาโรงเรียน (9)
ชุมชนการร่วมตรวจสอบผลการพัฒนาโรงเรียนการจัดการศึกษาของโรงเรียน หากพบปัญหาที่ร่วม
แก้ปัญหา อุปสรรค (10) โรงเรียนควรชี้แจงนโยบาย แผนงาน โครงการจัดการศึกษาให้ชุมชน
ทราบสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม
ของชุมชนโดยตรงในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลดังนี้ บุคลากรในโรงเรียนการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์
ที่ดีกับชุมชน มีการติดต่อประสานงานกับชุมชนสม่ำเสมอทั้งถึง ต่อเนื่อง บริสุทธิใจ โรงเรียน
ต้องประชาสัมพันธ์ผลงานโรงเรียนสู่ชุมชนสม่ำเสมอ โรงเรียนต้องการกระทำความดีทั้งผู้ให้
และผู้รับกับชุมชน การจัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ความเข้าใจให้ชุมชนผู้เกี่ยวข้องทราบถึง
ภารกิจความต้องการพัฒนาโรงเรียนตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ในการ จัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัด ขอนแก่น

4.2.1 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการ โรงเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้างนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูสายผู้สอน
กรรมการโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท
จังหวัดขอนแก่น จำนวน 35 โรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	สถานภาพ	จำนวน n= 315	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	216	68.57
	หญิง	99	31.43
2. อายุ			
	20-30 ปี	4	1.27
	21-40 ปี	19	6.03
	41-50 ปี	251	79.69
	51-60 ปี	23	7.30
	มากกว่า 60 ปี	18	5.71
3. ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	162	51.43
	มัธยมศึกษา	19	6.03
	อนุปริญญา	14	4.45
	ปริญญาตรี	116	36.83
	สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.27
4. อาชีพ			
	ข้าราชการ	105	33.33
	ค้าขาย	24	7.62
	นักธุรกิจ	-	-
	เกษตร	183	58.10
	อื่น ๆ ไร้ประโยชน์ รับจ้างทั่วไป	3	0.95

ตารางที่ 11 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
		n= 315	
5. ตำแหน่งหน้าที่			
	ผู้บริหารโรงเรียน	35	11.11
	ข้าราชการครูสายผู้สอน	70	22.22
	กรรมการโรงเรียน	210	66.67

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.57 มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 79.69 มีวุฒิทางการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 51.43 อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 58.10 มีตำแหน่งหน้าที่กรรมการนักเรียน ร้อยละ 66.67

4.2.2 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน โดยภาพรวม

จากผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
โดยภาพรวม

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	การมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป	3.70	0.21	มาก
2.	การมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย แผนแม่บท และแผนพัฒนา โรงเรียน	3.45	0.47	ปานกลาง
3.	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียน	3.77	0.58	มาก
4.	การมีส่วนร่วมให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทาง และมีส่วนร่วม ในการบริหารงานการเงิน งบประมาณของโรงเรียน	3.45	0.33	ปานกลาง
5.	การมีส่วนร่วมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของ โรงเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.72	0.28	มาก
6.	การมีส่วนร่วมประสานงานกับองค์กรท้องถิ่นภาครัฐและเอกชน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.64	0.41	มาก
7.	การมีส่วนร่วมแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรืออนุกรรมการเพื่อดำเนินงาน อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย	3.52	0.44	มาก
รวม		3.60	0.38	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองบัว จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ (1) การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน (2) การมีส่วนร่วมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง (3) การมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป (4) การมีส่วนร่วมประสานงานกับองค์กรท้องถิ่นภาครัฐและเอกชน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (5) การมีส่วนร่วมแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรืออนุกรรมการมอบหมาย (6) การมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน (7) การมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทาง และมีส่วนร่วมในการบริหารงานการเงิน งบประมาณของโรงเรียน

4.2.3 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป

จากผลการศึกษาสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองบัว จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		X	S.D.	แปลความ
1.	เป็นตัวแทนแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของโรงเรียนทางสร้างสรรค์ให้ประชาชนรับรู้	3.16	0.16	ปานกลาง
2.	สร้างความเข้าใจและประสานงานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียน	3.84	0.24	มาก
3.	เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน	4.03	0.32	มาก
4.	ช่วยเหลือและประสานการช่วยเหลือกับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหของนักเรียนหรือโรงเรียน	3.79	0.15	มาก
รวม		3.70	0.21	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไปมีสภาพการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน (2) สร้างความเข้าใจและประสานงานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียน (3) ช่วยเหลือและประสานการช่วยเหลือกับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหของนักเรียนหรือโรงเรียนมีสภาพการมีส่วนร่วมในระดับ "ปานกลาง" 1 ข้อ คือ เป็นตัวแทนแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของโรงเรียนทางสร้างสรรค์ให้ประชาชนรับรู้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหาน จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป ปรากฏผลดังนี้ ตามบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ กรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหาน จังหวัดขอนแก่น ทำหน้าที่ได้ดังนี้แล้ว คือ (1) เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน เพราะโรงเรียนประชาสัมพันธ์กิจกรรมเชิญ และให้เกิดกิจกรรมการร่วมงานเกือบทุกครั้ง ในกิจกรรมนักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้านการวางแผนในการกำหนดกิจกรรมดำเนินงาน การประเมินผล (2) สร้างความเข้าใจและประสานงานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียน เพราะกรรมการโรงเรียนเป็นบุคคลที่ประชาชนเคารพ ศรัทธาสามารถโน้มน้าวจิตใจชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียน มีอิทธิพล และบารมีต่อชุมชน (3) เป็นตัวแทนแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของโรงเรียนในทางสร้างสรรค์ให้ประชาชนรับรู้ เพราะโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากต้องใกล้ชิดกับชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์โรงเรียน แต่ทำหน้าที่ได้นั้นน้อยคือ (1) ช่วยเหลือและประสานการช่วยเหลือกับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนหรือโรงเรียน เพราะจำนวนมากของนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือทั้งทางเศรษฐกิจ เครื่องเขียน แบบเรียน เครื่องแบบนักเรียน และอาหารกลางวันโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือกับกรรมการโรงเรียนตามลำดับความสำคัญ

นอกเหนือบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนดแล้วสิ่งที่กรรมการโรงเรียนควรทำอีกคือ สร้างศรัทธาของโรงเรียนให้โรงเรียนเป็นของชุมชนอย่างแท้จริง สร้างโอกาสคุณภาพ ประสิทธิภาพของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม

4.2.4 สภาพการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ด้านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน

จากผลการศึกษาสภาพการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหาน จังหวัดขอนแก่น ด้านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
ด้านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเรื่องการวางแผนและแผนแต่ละประเภทที่โรงเรียนต้องมีโดยเข้ารับการอบรมศึกษาเอกสาร	3.55	0.25	มาก
2.	แต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน	3.45	0.24	ปานกลาง
3.	เข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการจัดทำนโยบายและแผน	3.31	0.75	ปานกลาง
4.	พิจารณากำหนดนโยบายและแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน	3.52	0.64	มาก
รวม		3.45	0.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่นด้านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการมีส่วนร่วมระดับมาก 2 ข้อ คือ (1) ศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเรื่องการวางแผน และแผนแต่ละประเภทที่โรงเรียนต้องมีโดยเข้ารับการอบรมศึกษาเอกสาร พิจารณากำหนดนโยบายและแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน มีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" คือ (1) แต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน (2) เข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการจัดทำนโยบายและแผน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท

จังหวัดขอนแก่น ด้านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้ ตามบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ กรรมการโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอขอนแก่น ทำหน้าที่ ได้ดีแล้วคือ (1) ศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเรื่องการวางแผน และแผนแต่ละประเภท ที่โรงเรียนต้องมีโดยเข้ารับการอบรมศึกษาเอกสาร เพราะหน่วยเหนือจัดทำเอกสารในเรื่องการวางแผน และกำหนดให้ผู้บริหารกรรมการโรงเรียนได้ศึกษาหาความรู้ (2) พิจารณากำหนดนโยบาย และแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน เพราะโรงเรียนมีการประชุมปรึกษากับกรรมการโรงเรียน ศึกษาสภาพปัจจุบัน อนาคตความต้องการพัฒนาโรงเรียน ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง กรม สำนักงานการศึกษาจังหวัด สำนักงานการศึกษาอำเภอ และสนองความต้องการของท้องถิ่น

ที่ดำเนินการได้ไม่ดี คือ (1) เข้าใจมีส่วนร่วมในคณะกรรมการจัดทำนโยบายและแผน เพราะกรรมการโรงเรียนบางคนไม่มีความรู้ในเรื่องนี้พอ บางคนมีความรู้แต่ไม่มีเวลาเพื่อ ดำเนินงานในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

นอกเหนือบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนด สิ่งที่กรรมการโรงเรียน ควรทำอีกในด้านพิจารณากำหนดนโยบายแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน คือ ควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ ให้โรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและแผนต่าง ๆ ของโรงเรียน

4.2.5 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วม ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

จากผลการศึกษาสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการ ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ด้าน การมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาค้อ จังหวัดขอนแก่น ด้านมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ศึกษาแผนแม่บท แผนพัฒนาและข้อมูลของโรงเรียนอยู่เสมอ	3.73	0.74	มาก
2.	พิจารณาเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	3.72	0.55	มาก
3.	พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	3.62	0.56	มาก
4.	ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน	3.83	0.73	มาก
5.	รับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผน	3.96	0.32	มาก
รวม		3.77	0.58	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาค้อ จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับจากน้อยไปหามาก คือ (1) รับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผน (2) ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน (3) ศึกษาแผนแม่บท แผนพัฒนา และข้อมูลของโรงเรียนอยู่เสมอ (4) พิจารณาเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ตามบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ คณะกรรมการ

โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ทำหน้าที่ได้ดีแล้วคือ (1) รับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผน เพราะโรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดการโรงเรียน มีการประชุมปรึกษาหารือและให้รับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป

นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ สิ่งที่กรรมการโรงเรียนควรทำอีก คือ (1) ปรับปรุงแก้ไขแผนให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชน

4.2.6 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารการเงิน งบประมาณของโรงเรียน การแสวงหา และให้ความสนับสนุนด้านการเงินวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกโรงเรียน

จากผลการศึกษาสถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารการเงิน งบประมาณของโรงเรียน การแสวงหาและให้ความสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกโรงเรียน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางการบริหารการเงิน งบประมาณของโรงเรียน

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	พิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างและติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้าง	3.49	0.15	ปานกลาง
2.	รับทราบผลการจัดซื้อจัดจ้างและให้ข้อเสนอแนะ	3.39	0.31	ปานกลาง
3.	รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนการจัดตั้งจัดสรรงบประมาณตลอดทั้งแผนการจัดซื้อจัดจ้าง	3.35	0.75	ปานกลาง
4.	รับทราบและพิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนให้ได้มาซึ่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ตลอดจนทรัพยากรบุคคล ตามที่โรงเรียนต้องการ	3.29	0.15	ปานกลาง
5.	พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะโครงการ	3.50	0.36	ปานกลาง
6.	รับทราบผลการดำเนินงานตามโครงการและให้ข้อเสนอแนะ	3.69	0.57	มาก
รวม		3.45	0.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารการเงิน งบประมาณของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการ

มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" 1 ข้อ คือ รับทราบผลการดำเนินงานตามโครงการและให้ข้อเสนอแนะ
 มีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" 5 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1)
 พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะโครงการ (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง
 คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างและติดตาม
 ผลการจัดซื้อจัดจ้าง (3) รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนการจัดตั้งจัดสรร
 งบประมาณตลอดทั้งแผนการจัดซื้อจัดจ้าง (4) รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผน
 การจัดตั้งจัดสรรงบประมาณตลอดทั้งแผนการจัดซื้อจัดจ้าง (5) รับทราบและพิจารณาหาทางช่วย
 เหลือสนับสนุนให้ได้มาซึ่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ตลอดจนทรัพยากรบุคคลตามที่โรงเรียนต้องการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ตามบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวง
 ศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ คณะกรรมการ
 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขต เขต จังหวัดขอนแก่น ท้าหน้าที่
 ได้ดีแล้ว คือ รับทราบผลการดำเนินงานตามโครงการและให้ข้อเสนอแนะ เพราะโรงเรียนได้
 กำหนดมาตรการในการควบคุมตรวจสอบให้มีการรายงานผล และให้กรรมการรับทราบผลการ
 ดำเนินงานทางการเงิน งบประมาณ ส่วนการทบทวนที่ได้ยังไม่ค่อยดี 2 ข้อ ตามลำดับคือ (1)
 รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแผนการจัดตั้งจัดสรรงบประมาณตลอดทั้งแผนการ
 จัดซื้อจัดจ้าง เพราะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมเฉพาะในการรับทราบการจัดสรรงบประมาณ
 จากหน่วยเหนือขึ้นไปเท่านั้น ไม่ค่อยได้ร่วมจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ (2) รับทราบและพิจารณา
 หาทางช่วยเหลือนับสนุนให้ได้มาซึ่งงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนทรัพยากรบุคคล ตามที่
 โรงเรียนต้องการ เพราะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการรับทราบการได้มาซึ่งงบประมาณ
 เท่านั้น ส่วนการพิจารณาหาทางช่วยเหลือนสนับสนุนให้ได้มาซึ่งงบประมาณของทางราชการ
 เป็นบทบาทหน้าที่นอกเหนือจากบทบาทกรรมการโรงเรียน เพียงแต่มีส่วนร่วมพิจารณาหาความ
 ช่วยเหลือสนับสนุนให้ได้มาซึ่งเงินที่นำไปซึ่งงบประมาณของทางราชการ อาจอยู่ในรูปแบบเป็นผู้
 บริจาคเงิน หรือครุภัณฑ์ให้โรงเรียน

นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ สิ่งทีกรรมการ
 โรงเรียนควรทำอีกคือ (1) เป็นคณะกรรมการงบประมาณของโรงเรียน (2) เป็นคณะกรรมการ
 ร่วมตรวจสอบภายในของโรงเรียน (3) จัดหาแหล่งทุนสนับสนุนงบประมาณอาจเป็นชมรมหรือ
 กลุ่มที่สนับสนุนงบประมาณของโรงเรียน

4.2.7 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วม
รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง

จากผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการ
ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น
ด้านการมีส่วนร่วมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียนภาคเรียนละ
1 ครั้ง ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น
ด้านการมีส่วนร่วมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียน
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	รับทราบความก้าวหน้าของผลงานการดำเนินงาน และการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	3.75	0.25	มาก
2.	รับทราบความก้าวหน้าและการพัฒนาทางด้านวิชาการ	3.72	0.52	มาก
3.	รับทราบความก้าวหน้าผลการเรียนของเด็กนักเรียน	3.69	0.36	มาก
4.	รับทราบความก้าวหน้าเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กนักเรียน ตลอดจน แนวทางแก้ไขพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์	3.77	0.25	มาก
5.	รับทราบผลการดำเนินงานที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียน	3.79	0.14	มาก
6.	รับทราบผลการพัฒนาบุคลากร	3.94	0.25	มาก

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น
ด้านการมีส่วนร่วมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียน
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง (ต่อ)

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
7.	รับทราบการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียน เช่น ร้านสหกรณ์ โครงการอาหารกลางวัน โครงการอาหารเสริม (นม) โครงการประชาธิปไตย	3.53	0.23	มาก
8.	รับทราบการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่	3.60	0.25	มาก
รวม				

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการ
จัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น
ด้านการมีส่วนร่วมรับทราบความก้าวหน้า การดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียนภาคเรียนละ
1 ครั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ
"มาก" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ (1) รับทราบผลการพัฒนาบุคลากร (2) รับทราบ
ผลการดำเนินงานที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน (3) รับทราบความก้าวหน้าเกี่ยวกับ
พฤติกรรมของเด็กนักเรียน ตลอดจนแนวทางแก้ไขพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ (4) รับทราบความ
ก้าวหน้าของผลงานการดำเนินงาน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (5) รับทราบ
ความก้าวหน้าและการพัฒนาทางด้านวิชาการ (6) รับทราบความก้าวหน้า ผลการเรียนของเด็ก
นักเรียน (7) รับทราบการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียน เช่น ร้านสหกรณ์ โครงการอาหาร
กลางวัน โครงการอาหารเสริม (นม) โครงการประชาธิปไตย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ตามบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ทำหน้าที่ได้ดังนี้คือ (1) รับทราบผลการดำเนินงานที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เพราะโรงเรียนรายงานผลให้ทราบ และคณะกรรมการโรงเรียนติดตามสนใจ ต้องการทราบผลด้วยตนเองในสิ่งที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน (2) รับทราบความก้าวหน้าเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กนักเรียน ตลอดจนแนวทางแก้ไขพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ เพราะโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เช่น เสียงตามสาย เผยแพร่ข่าวสารดีเด่นของโรงเรียน และนักเรียนกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมสนับสนุนนักเรียนดีเด่น เช่น ด้านรางวัล โดยเป็นทั้งผู้มอบและผู้บริจาค เหตุผลประการหนึ่ง เพราะเป็นโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้ชิดกับชุมชน และเป็นชุมชนขนาดเล็ก ๆ จึงรับรู้พฤติกรรมของเด็ก ทั้งดีและไม่พึงประสงค์

ส่วนที่ทำหน้าที่ไม่ได้ผลดี คือ (1) รับทราบการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียน เช่น ร้านสหกรณ์ โครงการอาหารกลางวัน โครงการอาหารเสริม (นม) โครงการประชาธิปไตย เพราะโรงเรียนไม่ได้รายงานความก้าวหน้าเรื่องนี้สม่ำเสมอ ต่อเนื่อง และโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้โดยต่าง โดยคณะกรรมการโรงเรียนไม่ได้มีส่วนร่วม หรือมีส่วนร่วมเพียงน้อย

นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการอำเภอ กำหนดไว้สิ่งที่กรรมการโรงเรียนควรทำอีก คือ ทำหน้าที่เป็นศูนย์รับทราบความก้าวหน้าตามภารกิจของโรงเรียน และรายงานความก้าวหน้าของโรงเรียนต่อชุมชน

4.2.8 สถานการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนด้านการมีส่วนร่วมประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่นภาครัฐและเอกชน

จากผลการศึกษาสามารถมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่นภาครัฐและเอกชน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับสภาพการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	มีส่วนร่วมประสานความช่วยเหลือในการแก้ไขความขาดแคลน ด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.72	0.36	มาก
2.	มีส่วนร่วมและสนับสนุนให้โรงเรียนเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน	3.55	0.51	มาก
3.	ประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นนำมาให้บริการ จากโรงเรียน เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร	3.60	0.21	มาก
4.	การให้ความรู้ ข้อมูล สารสนเทศด้านวิชาการ หรือการดูแลด้าน สุขภาพอนามัย หรือการอนุรักษ์พัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.74	0.34	มาก
5.	การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ประเพณีท้องถิ่น กิจกรรม ทางศาสนา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชุมชน	3.63	0.64	มาก
รวม		3.64	0.41	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนด้านการมีส่วนร่วมประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่นภาครัฐและเอกชน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับ "มาก" เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) การให้ความรู้ ข้อมูล สารสนเทศด้าน

วิชาการ หรือการดูแลด้านสุขภาพอนามัย หรือการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน (2) มีส่วนร่วมและสนับสนุนให้โรงเรียนเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน (3) การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และชมธรรมนิคมประเพณีที่ดีของชุมชน (4) ประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ให้มาใช้บริการจากโรงเรียน เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร (5) มีส่วนร่วมประสานความช่วยเหลือในการแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ ของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ตามบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ทำหน้าที่ได้ดีแล้วคือ (1) มีส่วนร่วมประสานความช่วยเหลือในการแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ ของโรงเรียน เพราะการคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นกรรมการโรงเรียน คัดผู้มีความรู้ความสามารถมีเวลา อุทิศตนเพื่อการศึกษา และมีฐานะทางเศรษฐกิจในหมู่บ้าน จึงมีกำลังพอช่วยเหลือความขัดแย้งของโรงเรียนได้บ้างระดับ (2) การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น ประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และชมธรรมนิคมประเพณีที่ดีของชุมชน เพราะกรรมการโรงเรียนเป็นผู้ที่มาจากคัดเลือกจากประชาชนที่เป็นผู้นำของชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางศาสนาจึงมีน้ำใจชุมชนให้ร่วมกิจกรรมศาสนา ประเพณีอันดีงาม และกรรมการโรงเรียน ควรหาต้นแบบอย่างที่ดีของชุมชน สิ่งที่ดีดำเนินการได้นั้นคือ มีส่วนร่วมและสนับสนุนให้โรงเรียนเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน เพราะสิ่งที่ประชาชนควรรู้ กรรมการโรงเรียนไม่มีความรู้ความสามารถพอที่จะถ่ายทอดให้เกิดความรู้ สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกเหตุผลหนึ่ง คือ ขาดงบประมาณขาดสื่อ และเป็นการเผยแพร่ความรู้ที่ต่อเนื่องยั่งยืน

นอกจากบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้สิ่งที่กรรมการโรงเรียนควรทำอีก คือ กรรมการโรงเรียนร่วมกับชุมชนจัดตั้งสมาคมครู และผู้ปกครองนักเรียนในวัดชุมชน บริหารและพัฒนาโรงเรียนไปในทางที่ดี ก้าวไกล และให้ชุมชนตระหนักว่าโรงเรียนเป็นของคนทุกคน

4.2.9 สภาพการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วม แต่งตั้งที่ปรึกษา และ/หรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

จากผลการศึกษาสภาพการณ์มีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการ ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานอย่างใด อย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ที่	สภาพการณ์มีส่วนร่วม	ระดับสภาพการณ์มีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.64	0.42	มาก
2.	พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเกี่ยวกับการ ติดตามพฤติกรรมเด็กนักเรียน	3.70	0.23	มาก
3.	พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเกี่ยวกับการ พัฒนาศูนย์กลาง	3.38	0.16	มาก
4.	พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติ เกี่ยวกับอาคารสถานที่	3.40	0.72	ปานกลาง
5.	พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	3.51	0.67	มาก
รวม		3.52	0.44	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า สภามการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ในการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยภาพรวม อยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับ "มาก" 3 ข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเกี่ยวกับการติดตามพฤติกรรมเด็กนักเรียน (2) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (3) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีส่วนร่วมระดับ "ปานกลาง" 2 ข้อ ดังนี้ (1) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษา และ/หรือคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติเกี่ยวกับอาคารสถานที่ (2) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ตามบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หน้าที่ที่ได้ดีแล้วคือ พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเกี่ยวกับการติดตามพฤติกรรมของเด็กนักเรียน เพราะหลายแห่งระดับโรงเรียนให้ความสำคัญเรื่องนี้ โรงเรียนจึงสนองนโยบายโดยมีมาตรการควบคุม ตรวจสอบ ติดตามพฤติกรรมของเด็กนักเรียนทั้งเป็นรายบุคคลและรายข้อ เพื่อดูแลพฤติกรรม เช่น โครงการโรงเรียนสีขาวในปัจจุบัน สิ่งที่กรรมการโรงเรียนทำหน้าที่ได้ไม่ดี คือ พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร เพราะงานพัฒนาบุคลากรเป็นงานที่ยาก ต้องอาศัยผู้มีความรู้ความสามารถ ความเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนา กรรมการโรงเรียนแม้มีความรู้ความสามารถหลายด้าน แต่ยังขาดความรู้ความสามารถในด้านนี้

นอกจากบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ สิ่งที่กรรมการโรงเรียนควรทำอีกคือ (1) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือดูแลความประพฤติจริยธรรมของนักเรียน ตลอดจนช่วยแก้ไขปัญหาลิขิตสิ่งผิดทั้งในและนอกโรงเรียน (2) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่ออบรมศีลธรรมจริยธรรม นักเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (3) พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะกรรมการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับงานด้านอาชีพ หลักสูตรท้องถิ่น

2.4.10 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียน โดยภาพรวม

จากผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ปัญหาจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม	3.22	0.47	ปานกลาง
2.	ปัญหาผู้ที่จะมีส่วนร่วม	2.93	0.50	ปานกลาง
3.	ปัญหาเรื่องที่ควรมีส่วนร่วม	3.05	0.48	ปานกลาง
4.	ปัญหาปริมาณการมีส่วนร่วม	3.67	0.39	มาก
รวม		3.21	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" หากพิจารณาเป็นรายด้าน ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" คือ (1) ปัญหาปริมาณการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับ "ปานกลาง" คือ (1) ปัญหาจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม (2) ปัญหาเรื่องที่ควรมีส่วนร่วม (3) ปัญหาผู้ที่จะมีส่วนร่วม

4.2.11 ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน ด้านปัญหาจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น ด้านปัญหาจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขมบง จังหวัดขอนแก่น ด้านปัญหาจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ผู้บริหารไม่เข้าใจนโยบายในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างลึกซึ้งจึงไม่เห็นความสำคัญของคณะกรรมการโรงเรียน	3.30	0.29	ปานกลาง
2.	กรรมการโรงเรียนยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองดีพอ	3.92	0.55	มาก
3.	กรรมการโรงเรียนยังไม่เข้าใจว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดอย่างไร	2.96	0.33	ปานกลาง
4.	ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่หรือประสานงาน	2.67	0.77	ปานกลาง
5.	จุดมุ่งหมายการมีส่วนร่วมไม่ชัดเจน บรรยายภาคการทำงานหน้าเบื้อหน้า	3.15	0.27	ปานกลาง
6.	มุ่งให้กรรมการโรงเรียนสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมกิจกรรมของโรงเรียนเป็นหลัก	3.32	0.62	ปานกลาง
รวม		3.22	0.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" 1 ข้อ คือ กรรมการโรงเรียนยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองดีพอ ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ (1) มุ่งให้กรรมการโรงเรียนสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมกิจกรรมของโรงเรียนเป็นหลัก (2) ผู้บริหารไม่เข้าใจนโยบายในด้านการสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างลึกซึ้งจึงไม่เห็นความสำคัญของคณะกรรมการโรงเรียน (3) จุดมุ่งหมายการมีส่วนร่วมไม่ชัดเจน บรรยากาศการทำงานหน้าเบื้อหน้า (4) กรรมการโรงเรียนยังไม่เข้าใจว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดอย่างไร (5) ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่หรือประสานงาน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กรรมการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กรรมการโรงเรียนทำงานตามบทบาทหน้าที่ได้ไม่เต็มที่ในด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม คือ (1) จุดมุ่งหมายที่ไม่ชัดเจน คลุมเครือ ทำให้ไม่เข้าใจเกิดการสับสนว่า การเข้ามามีส่วนร่วมนั้น เพื่ออะไร จะมีผลได้อย่างไร (2) หน้าที่ของกรรมการโรงเรียน เช่น การให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนในการกำหนดนโยบาย และการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งยังไม่ชัดเจนว่าขอบเขตในการพัฒนา และกิจกรรมการเรียนการสอนมีแค่ไหน มีเรื่องอะไรบ้างที่ต้องเกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจน (3) ผู้บริหารยังไม่เข้าใจนโยบายในด้านการสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างลึกซึ้ง จึงไม่เห็นความสำคัญของกรรมการโรงเรียน (4) กรรมการโรงเรียนยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองดีพอ (5) กรรมการโรงเรียนยังไม่เข้าใจว่า การเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานั้น มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนอย่างไร (6) ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานหรือรับผิดชอบโดยตรง (7) เมื่อจุดมุ่งหมายไม่ชัดเจนจึงทำให้บรรยากาศของการทำงานเป็นไปด้วยความเบื้อหน้า (8) เมื่อไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วม จึงดำเนินกิจกรรมที่ไม่ถูกต้องและเกิดผลเสีย เช่น มุ่งให้กรรมการโรงเรียนสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมกิจกรรมของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ตามลำดับ

4.2.12 ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้าน
ผู้ที่จะมีส่วนร่วม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	การพิจารณาคัดเลือกกรรมการโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการกลั่นกรองอย่างละเอียด บางครั้งคัดเลือกใครก็ได้ ขอเพียงให้เป็นรูปคณะกรรมการก็พอ	3.03	0.41	ปานกลาง
2.	กรรมการโรงเรียนไม่ค่อยมีความรู้ด้านการศึกษาดีพอ	3.31	0.43	ปานกลาง
3.	กรรมการโรงเรียนมักไม่มีเวลาในการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา	3.25	0.27	ปานกลาง
4.	กรรมการโรงเรียนไม่มีความเต็มใจในกิจกรรมทางการศึกษา เท่าใดนัก เพราะถูกขอร้องให้เป็นการมหรหรีหรือถูกขอให้ สนับสนุนย่อย ๆ	2.82	0.78	ปานกลาง
5.	ไม่มีการปรับปรุงคณะกรรมการโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน บางคนย้ายไปทีอื่นยังมีชื่อเป็นกรรมการโรงเรียนอยู่	2.90	0.66	ปานกลาง
6.	กรรมการบางคนมีอายุมากสุขภาพไม่แข็งแรง	2.54	0.73	ปานกลาง

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม (ต่อ)

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
7.	กรรมการโรงเรียนบางคนหวังเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อผลประโยชน์			
	ตนเอง	2.71	0.28	ปานกลาง
	รวม	2.93	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย (1) กรรมการโรงเรียนไม่ค่อยมีความรู้ด้านการศึกษาคือพอ (2) กรรมการโรงเรียนมักไม่มีเวลาในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (3) การพิจารณาคัดเลือกกรรมการโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการกลั่นกรองอย่างละเอียด บางครั้งคัดเลือกใครก็ได้ ขอเพียงให้เป็นรูปคณะกรรมการก็พอ (4) ไม่มีการปรับปรุงคณะกรรมการโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน บางคนย้ายไปที่อื่นยังมีชื่อเป็น กรรมการโรงเรียนอยู่ (5) กรรมการโรงเรียนไม่มีความเต็มใจในกิจกรรมทางการศึกษาเท่าใดนัก เพราะถูกขอร้องให้เป็นกรรมการหรือถูกขอให้สนับสนุนบ่อย ๆ (6) กรรมการโรงเรียนบางคนหวังเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อผลประโยชน์ตนเอง (7) กรรมการบางคนมีอายุมากสุขภาพไม่แข็งแรง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปราชญ์พลครั้งนี้ ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กรรมการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กรรมการ โรงเรียนทำงานตามบทบาทหน้าที่ได้ไม่เต็มที่ ในด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม เรียงตามลำดับ ปราชญ์พล

ดังนี้ (1) กรรมการโรงเรียนไม่ค่อยมีความรู้ด้านการศึกษาคือ (2) กรรมการโรงเรียนมักไม่มีเวลาในการมีส่วนร่วมทางการบริหารการศึกษา (3) กรรมการโรงเรียนบางคนมีอายุมาก สุขภาพไม่แข็งแรง

4.2.13 ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน ด้านปัญหาเรื่องที่มีความมีส่วนร่วมจากผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปัญหาเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปัญหาเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม

ที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	กรรมการโรงเรียนไม่ทราบว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารเรื่องอะไรบ้าง ขึ้นตอนใดเพราะขอบเขตการบริหารการศึกษาอันกว้าง	2.87	0.51	ปานกลาง
2.	งานของโรงเรียนมีมาก และยุ่งยากเป็นการเพิ่มภาระให้กรรมการโดยไม่จำเป็น	3.10	0.36	ปานกลาง
3.	โรงเรียนให้กรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมเมื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องที่จะขอรับการสนับสนุนมากกว่าจะเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน และพัฒนาโรงเรียน	3.20	0.59	ปานกลาง
รวม		3.05	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปัญหาเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ศึกษาเป็นรายชื่อ ปัญหาเรื่องที่มีความมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) โรงเรียนให้กรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วม เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องที่จะรับการสนับสนุนมากกว่าจะเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน และพัฒนาโรงเรียน (2) งานของโรงเรียนมีมาก และยุ่งยากเป็นการเพิ่มภาระให้กรรมการโดยไม่จำเป็น (3) กรรมการโรงเรียนไม่ทราบว่า จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารเรื่องอะไรบ้าง ขั้นตอนใด เพราะขอบเขตการบริหารการศึกษา นั้นกว้าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กรรมการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาอุปสรรคที่ให้การกรรมการโรงเรียนทำงานตามบทบาทหน้าที่ได้ไม่เต็มก้ำในด้านปัญหาเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม ปรากฏ ดังนี้

เรื่องที่มีความมีส่วนร่วมการเข้าไปมีส่วนร่วมของกรรมการโรงเรียนในการบริหารการศึกษา คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอะไรบ้าง และในกระบวนการบริหารก็เช่นนั้นมีทั้งการวางแผน การบริหารงานบุคคล การติดตามผล การประเมินผล อะไรเป็นเรื่องเสนอเพื่อทราบ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามบทบาทหน้าที่

4.2.14 ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน ด้านปัญหาปริมาณการมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปัญหาปริมาณการมีส่วนร่วม

ที่	สถานการณ์มีส่วนร่วม	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการประชุมและเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนจากชุมชนอภิปรายแสดงความคิดเห็น	3.36	0.19	ปานกลาง
2.	โรงเรียนมีแนวคิดที่ตนเองมีศักยภาพทั้งบุคลากร งบประมาณวัสดุเพียงพอแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทายนอก และกรรมการโรงเรียน	3.25	0.43	ปานกลาง
3.	โรงเรียนเกรงว่ากรรมการโรงเรียนจะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนมากเกินไป	3.78	0.75	มาก
4.	เมื่อมีการประชุม กรรมการโรงเรียนมักไม่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะคล้อยตามข้าราชการหรือประธาน ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยของคนไทย	4.29	0.22	มาก
รวม		3.67	0.39	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปัญหาปริมาณการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" ศึกษาค้นพบเป็นรายข้อ ปัญหาปริมาณการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" 2 ข้อ คือ (1) เมื่อมีการประชุมกรรมการโรงเรียนมักไม่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะคล้อยตามข้าราชการหรือประธาน ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยของ

คนไทย (2) โรงเรียนเกรงว่า กรรมการโรงเรียนจะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนมากเกินไป ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" 2 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการประชุมและเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนจากชุมชน อภิปรายแสดงความคิดเห็น (2) โรงเรียนมีแนวคิดที่ตนเองมีศักยภาพทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุเพียงพอแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องหามาภายนอก และกรรมการโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏผลดังนี้ ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กรรมการโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กรรมการโรงเรียนทำงานตามบทบาทหน้าที่ได้ไม่เต็มที่ในด้านปริมาณการมีส่วนร่วม ปรากฏดังนี้

- 1) ส่วนใหญ่ไม่มีการประชุม และเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียน จากประชาชน อภิปรายความคิดเห็น โดยสถานศึกษาจะจัดสินใจดำเนินการเอง
- 2) เมื่อมีการประชุม กรรมการโรงเรียนมักไม่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะคล้อยตาม ข้าราชการ หรือประธานที่ประชุม
- 3) ไม่มีนิสัยในการทำงานเป็นทีม หรือทำงานร่วมกันในรูปของคณะกรรมการ
- 4) กรรมการโรงเรียนจากประชาชน ส่วนใหญ่ไม่มาประชุม บางคนยินดีสนับสนุนด้านการเงิน แต่ไม่ประสงค์จะทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่

4.2.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน โดยภาพรวม

จากผลการศึกษาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	จุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม	4.11	0.47	มาก
2.	ผู้ที่จะมีส่วนร่วม	4.11	0.50	มาก
3.	เรื่องที่ควรมีส่วนร่วม	4.29	0.42	มาก
4.	ปริมาณการมีส่วนร่วม	4.54	0.26	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม นิยามเป็นรายด้าน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ปริมาณการมีส่วนร่วม (2) เรื่องที่ควรมีส่วนร่วม (3) ผู้ที่จะมีส่วนร่วม (4) จุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม

4.2.16 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและเข้าถึงนโยบายของรัฐบาลในด้านนี้พร้อมจะทบทวนนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์	4.35	0.45	มาก
2.	ควรมีการอบรมหรือปฐมนิเทศ เพื่อให้ความรู้แก่กรรมการโรงเรียนเพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของการเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา	3.82	0.46	มาก
3.	ควรมีการแต่งตั้งบุคลากรคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบงานคณะกรรมการโรงเรียน และคอยประสานงานให้บรรลุจุดประสงค์	4.14	0.71	มาก
4.	ผู้บริหารโรงเรียนควรมีพฤติกรรมแบบให้มีส่วนร่วมที่มุ่งความสัมพันธสูง	4.15	0.29	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ และเข้าถึงนโยบายของรัฐบาลในด้านนี้พร้อมจะทบทวนนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ (2) ควรมีการแต่งตั้งบุคลากรคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบงานคณะกรรมการโรงเรียน และคอยประสานงานให้บรรลุจุดประสงค์ (3) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีพฤติกรรมแบบให้มีส่วน

ร่วมที่มุ่งความสัมพันธ์สูง (4) ความมีการอบรมหรือปฐมนิเทศเพื่อให้ความรู้แก่กรรมการโรงเรียน และคอยประสานงานให้บรรลุจุดประสงค์

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ หากจะให้กรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอหนอง ได้ทำประโยชน์เพิ่มมากขึ้นควรปรับปรุงแก้ไข ด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วมสรุปความคิดเห็นได้ดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและเข้าใจนโยบายของรัฐบาลพร้อมจะนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 2) ความมีการอบรม หรือปฐมนิเทศ เพื่อให้ความรู้แก่กรรมการโรงเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนตัวจักรสำคัญ เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของการเข้ามามีส่วนร่วมบริหารการศึกษา
- 3) กรรมการโรงเรียนต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและเข้าใจภารกิจของโรงเรียน
- 4) ผู้บริหารควรมีหลักสูตรแบบให้มีส่วนร่วม ที่มุ่งความสัมพันธ์สูงมุ่งงานต่ำ โดยให้แสดงความคิดเห็นและส่งเสริมให้มีการตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะกรรมการโรงเรียนมักไม่เต็มใจทำงาน

4.2.17 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็น และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน ในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนอง ขอนแก่น ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ความมีการปรับปรุงคณะกรรมการโรงเรียนให้เป็นปัจจุบันทุกปี			
	เช่น บุคคลใด ข้าย ลาออก ควรแต่งตั้งบุคลากรใหม่ทดแทน	4.10	0.77	มาก
2.	ความมีการยกย่องกรรมการโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในบางโอกาส	4.05	0.53	มาก
3.	ความมีการนำกรรมการโรงเรียนไปทัศนศึกษาดูงานของโรงเรียน			
	ที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนา	4.10	0.44	มาก
4.	ควรจัดให้มีการประชุมในการที่กรรมการโรงเรียนว่างจาก			
	ธุรกิจงาน เช่น วันเสาร์ อาทิตย์ เวลากลางคืน	4.05	0.23	มาก
5.	เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ ควรจัดเบี้ยประชุมแก่กรรมการโรงเรียน	4.25	0.55	มาก

จากตารางที่ 27 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม พิจารณาเป็นรายข้อ ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ ควรจัดเบี้ยประชุมแก่กรรมการโรงเรียน (2) ความมีการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนให้เป็นปัจจุบันทุกปี เช่น บุคคลใด ข้าย ลาออก ควรแต่งตั้งบุคลากรใหม่ทดแทน (3) ความมีการนำกรรมการโรงเรียนไปทัศนศึกษาดูงานของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนา (4) ควรจัดให้มีการประชุมในการที่กรรมการโรงเรียนว่างจากธุรกิจการงาน เช่น วันเสาร์ อาทิตย์ เวลากลางคืน (5) ความมีการยกย่องกรรมการโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในบางโอกาส

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หากจะให้กรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรเขต ได้หาประโยชน์มากยิ่งขึ้น การปรับปรุงแก้ไขด้านผู้ที่จะมีส่วนร่วม สรุปความคิดเห็นได้ดังนี้ (1) ควรมีการกลั่นกรอง เลือกสรร กรรมการโรงเรียนจากบุคคลที่มีความเหมาะสม เช่น ความรู้ ความสามารถ ความสนใจเสียสละ มีเวลาให้กับคณะกรรมการ เพราะหลายครั้งที่เชิญผู้มีความรู้ ความสามารถมาแล้ว แต่เขาอาจจะไม่เต็มใจช่วยเหลืองานของโรงเรียน หรือมีผู้สนใจอยากจะช่วยเหลือโรงเรียนแต่เป็นบุคคลที่ไม่เข้าใจเรื่องการศึกษาดีพอก็เลยอาจทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน (2) ควรมีการปรับปรุงคณะกรรมการให้เป็นปัจจุบันทุกปี เช่น บุคคลใดย้าย ลาออก ก็ควรแต่งตั้งบุคคลใหม่ทดแทน (3) ควรมีการยกย่องกรรมการโรงเรียนดีมาจากประชาชนและที่มามีส่วนร่วมในทางโอกาส (4) ควรมีการนำกรรมการโรงเรียนไปทัศนศึกษาดูงานของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในด้านต่าง ๆ (5) ควรจัดให้มีการประชุมในเวลาที่กรรมการโรงเรียนว่างจากธุรกิจการงาน เช่น วันเสาร์ อาทิตย์ หรือ เวลากลางคืน เป็นต้น (6) เมื่อเป็นข้อและกำลังใจ ควรจัดให้มีเบี้ยประชุมแก่กรรมการโรงเรียน

4.2.18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน

ด้านเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรเขต จังหวัดขอนแก่น ด้านเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม ปรากฏผลการวิเคราะห์ รายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	
		$\bar{X}$	S.D. แปลความ
1.	ควรมีการวางข้อสรุปของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนให้ชัดเจน	4.20	0.33 มาก
2.	โรงเรียนต้องแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความตั้งใจที่จะให้กรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น จัดกิจกรรม ยกโรงเรียนให้ชุมชน	4.35	0.51 มาก
3.	การเชิญกรรมการโรงเรียนมามีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียน พัฒนาการเรียนการสอนมากกว่าเชิญมามีส่วนร่วมเพื่อขอรับการสนับสนุน	4.34	0.43 มาก

จากตารางที่ 28 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม มีจําแนกเป็นรายข้อ ระดับความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) โรงเรียนต้องแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความตั้งใจที่จะให้กรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น จัดกิจกรรม ยกโรงเรียนให้ชุมชน (2) ควรเชิญกรรมการโรงเรียนมามีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียน พัฒนาการเรียนการสอนมากกว่าเชิญมามีส่วนร่วมเพื่อขอรับการสนับสนุน (3) ควรมีการวางข้อสรุปของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนให้ชัดเจน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หากจะให้กรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ได้ทำประโยชน์มากขึ้น ควรปรับปรุงแก้ไขด้านเรื่องที่มีความมีส่วนร่วม สรุปความคิดเห็นได้ ดังนี้

ในการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมักจะประสบปัญหาว่า จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องอะไรบ้าง หรือ ขั้นตอนใด เพราะขอบเขตของการบริหารนั้นมีกว้างขวาง

ดังนั้นจึงควรมีการหาข้อสรุปขอบเขตของการมีส่วนร่วมให้ชัดเจน เพื่อง่ายแก่ความเข้าใจ เช่น การวางแผน การกำหนดหลักสูตร การบริหารอาคารสถานที่ หรือ การเลือกสรรบุคคล นอกจากนี้จะต้องแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีความตั้งใจที่จะให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาตามหลักการมากกว่าจะเชิญมาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องที่จะขอรับการสนับสนุน หรือ ขอความช่วยเหลือทำนุบำรุงสถานศึกษา ที่มีผลประโยชน์ของบุคคลแฝงอยู่มากกว่า เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน

4.2.19 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนด้านปริมาณการมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปริมาณการมีส่วนร่วม ปราบปรามผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปริมาณการมีส่วนร่วม

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ควรจัดให้มีกิจกรรมในบทบาทหน้าที่ของกรรมการโรงเรียนอย่างจริงจัง เช่น จัดให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	4.20	0.41	มาก
2.	โรงเรียนต้องมีวิสัยทัศน์ว่า กรรมการโรงเรียนนั้นยอมเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำเข้ามาสู่การพัฒนาโรงเรียน	4.70	0.14	มากที่สุด
3.	โรงเรียนจะต้องชี้แจงให้กรรมการโรงเรียนทราบและเข้าใจว่า การแต่งตั้งก็เพื่อระดมสติปัญญา สรรพกำลังทางการศึกษา ขอให้แสดงความคิดเห็นเต็มที่หากไม่คิดอะไรจริงก็ไม่ควรจะมาขาดการประชุม	4.74	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 29 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ด้านปริมาณการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ อยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) โรงเรียนจะต้องชี้แจงให้กรรมการโรงเรียนทราบและเข้าใจว่า การแต่งตั้งก็เพื่อระดมสติปัญญา สรรพกำลังทางการศึกษา ขอให้แสดงความคิดเห็นเต็มที่หากไม่คิดอะไรจริงก็ไม่ควรจะมาขาดการประชุม (2) โรงเรียนต้องมีวิสัยทัศน์ว่า กรรมการโรงเรียนนั้นยอมเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำเข้ามาสู่การพัฒนาโรงเรียน (3) ควรจัดให้มีกิจกรรมในบทบาทหน้าที่ของกรรมการโรงเรียนอย่างจริงจัง เช่น จัดให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หากจะให้กรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอาเภอชนบท ได้ทำประโยชน์มากยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงแก้ไข ด้านปริมาณการมีส่วนร่วม สรุปความคิดเห็นได้ดังนี้ (1) ควรจัดให้มีกิจกรรมนอกสถานที่ของกรรมการโรงเรียนอย่างจริงจัง เช่น จัดให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง (2) ให้โรงเรียนร่วมมือกับกรรมการโรงเรียนในทุกด้าน เช่น การปรับปรุงอาคารสถานที่ หรือ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน (3) ให้กรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น และให้กรรมการโรงเรียนเป็นวิทยากรภายนอกสอนนักเรียนในวิชาอื่นที่ได้อัด (4) ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้กว้างไกล เพื่อให้หลักการของการมีส่วนร่วมได้ผลจริงจัง ทั้งในด้านจุดมุ่งหมายต้องชัดเจน การคัดเลือกกรรมการต้องเหมาะสม ตลอดจนจำนวนและปริมาณของการเข้ามามีส่วนร่วมต้องอยู่ในภาวะสมดุล